

Lausuntopyyntö luonnoksesta vanhuspalvelulain muuttamisesta

Johdanto

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa liitteenä olevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain (jäljempänä vanhuspalvelulaki) muuttamisesta.

Tausta

Vanhuspalvelulakiin lisättiin vuonna 2020 muun ohella velvoite vähintään 0,7 työntekijän henkilöstömitoituksesta asiakasta kohti iäkkäiden henkilöiden tehostetun palveluasumisen ja pitkäaikaisen laitoshoidon toimintayksiköissä. Mitoituksessa otetaan huomioon vain välitöntä asiakastyötä tekevä henkilöstö. Henkilöstömitoitusta koskeva säännös säädettiin tulevaksi voimaan täysimääräisesti siirtymäajan jälkeen 1.4.2023, jotta kunnilla ja kuntayhtymillä sekä palveluntuottajilla olisi mahdollisuus varautua merkittävään henkilöstötarpeen kasvuun.

Voimaantulosäännöstä muutettiin keväällä 2023 voimaan tulleella lailla (223/2023) niin, että vähimmäismitoitus 0,7 työntekijää asiakasta kohti tulee voimaan 1.12.2023. Sitä ennen mitoituksen on oltava vähintään 0,65 työntekijää asiakasta kohti. Voimaantulosäännöstä muutettiin edelleen syksyllä 2023 voimaan tulleella lailla (1046/2023) siten, että vähimmäismitoitus 0,7 työntekijää asiakasta kohti tulee voimaan 1.1.2028. Sitä ennen mitoituksen on oltava vähintään 0,65 työntekijää asiakasta kohti.

Julkinen talouden heikentymisen vuoksi hallitus päätti julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2025-2028 lisätoimista, jotka vahvistavat julkista taloutta. Osana julkisen talouden suunnitelmassa päätettyjä säästötoimia hyvinvointialueiden velvoitteita kevennetään. Hallitus on pyrkinyt turvaamaan sote-palvelut mm. helpottamalla osaajapulaa ja parantamalla hyvinvointialueiden edellytyksiä tuottaa lakisääteiset palvelut käytettävissä olevilla henkilöstöresursseilla. Henkilöstön vähimmäismitoitusta ympärivuorokautisessa hoivassa kevennetään siten, että vähimmäismitoitus on 0,6 työntekijää asiakasta kohden 1.1.2025 alkaen.

Tavoitteet

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vanhuspalvelulakia siten, että mitoituksen tulisi olla vähintään 0,6 työntekijää asiakasta kohden 1.1.2025 lähtien.

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää jakelussa mainittuja tahoja antamaan lausuntonsa luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Myös jakelulistan ulkopuoliset tahot voivat halutessaan antaa lausuntonsa.

Liitteet:

[tähän HE-luonnos fi ja sv]

Aikataulu, vastausohjeet, valmistelijat

Aikataulu

Lausuntoaika on 18.6.-14.8.2024.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään jättämään osoitteessa lausuntopalvelu.fi. Lausunnossa tulee mainita säädösvalmisteluhankkeen tunniste **VN/20973/2023**.

Huomaattehan, että kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Valmistelijat ja lisätietojen antajat

Neuvotteleva virkamies Satu Karppanen, STM ajalla 18.6.-28.6. ja 29.7.-14.8.

Osastopäällikkö Annakaisa Iivari, STM ajalla 8.7. – 26.7.

Lausunnon antamiseen liittyvät tekniset kysymykset: Eeva Kankaanpää, assistentti, STM
etunimi.sukunimi@gov.fi

Jakelu

Attendo Oy

Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia

Esperi

Etelä-Karjalan hyvinvointialue

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

Etelä-Savon hyvinvointialue

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Folkhälsan

Helsingin kaupunki

Hyvinvointiala HALI ry

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy

Ihmisoikeuskeskus

Ikäinstituutti

Itä-Suomen aluehallintovirasto

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry

Kainuun hyvinvointialue

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

Keski-Suomen hyvinvointialue

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

KT Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat

Kymenlaakson hyvinvointialue

Lapin aluehallintovirasto

Lapin hyvinvointialue

Lounais-Suomen aluehallintovirasto

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Mehiläinen

Muistiliitto

Oikeuskanslerinvirasto

Oikeusministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Pirkanmaan hyvinvointialue

Pohjanmaan hyvinvointialue

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Pohjois-Savon hyvinvointialue

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
 Päijät-Hämeen hyvinvointialue
 Saamelaiskäräjät
 Satakunnan hyvinvointialue
 Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto
 Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry
 Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry
 Tehy ry
 Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
 Terveys- ja sosiaalialan yrittäjät TESO ry
 Työ- ja elinkeinoministeriö
 Valtiovarainministeriö
 Vanhusasiavaltuutettu
 Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto Valli ry
 Vanhustyön keskusliitto
 Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
 Varsinais-Suomen hyvinvointialue
 Yhdenvertaisuusvaltuutettu

Asiasanat

henkilöstö
 henkilöstömitoitus
 vanhuspalvelut
 ympärivuorokautinen palveluasuminen

Lausuntopyyntö:

1. Pidätekö luonnoksessa esitettyä muutosta kannatettavana?

-kyllä

-ei

2. Onko esitetty muutos toimiva ratkaisu talouden tasapainottamiseksi?

- kyllä

- ei

Jos kyllä, voitte esittää asiaan liittyvät näkökohtanne.

Jos ei, voitte esittää vaihtoehtoisia ratkaisumalleja ja muut asiaan liittyvät näkökohtanne palvelujen toteuttamisesta taloudellisesti kestäväällä tavalla.

3. Onko esitetty muutos toimiva ratkaisu henkilöstön saatavuuden ja riittävyyden turvaamiseksi?

- kyllä

- ei

Jos kyllä, voitte esittää asiaan liittyvät näkökohtanne.

Jos ei, voitte esittää vaihtoehtoisia ratkaisumalleja ja muut asiaan liittyvät näkökohtanne henkilöstön saatavuuden turvaamisesta asiakkaiden palvelutarpeita vastaavalla tavalla.

4. Kuinka suurelle osalla asiakkaista arvioitte vähimmäismitoituksen 0,6 olevan riittävä turvaamaan laadukkaat ja asiakasturvalliset palvelut?

Valitse seuraavista vaihtoehdoista sopivin

- 50 % tai vähemmän
- 50-75 %
- 75 % tai enemmän

Voitte esittää 0,6 mitoituksen riittävyysliittyviä näkökohtia.

5. Voitte esittää muut asiaan liittyvät näkökohtanne muutoksen vaikutuksista.